

ciho soudu, že šlo nejen formálně, nýbrž skutečně o vklad P-ův, jehož teprve, kdyby byl dostoupil určité výše, mělo být použito k částečnému splacení směnečného dluhu a k odepsání na směnce. Teprve tímto okamžikem byly by složené peníze pozbyly povahy vkladu a byly by přešly do majetku žalované. Jaroslav P. dal tedy žalující spořitelně do zástavy nárok skutečně trvající, osvědčený vkladní knížkou, a na venek nikterak neomezený, a poněvadž žalobkyně, jak nesporno, přejímajíc vkladní knížku do zástavy, byla bezelstná, nevědouc o pravém stavu věci, nabyla platným způsobem práva zástavního ke spornému vkladu (§§ 447, 448, 449, 451, 326 obč. zák. a obd. § 296 ex. ř.). To tím spíše, že nelze souhlasiti s názorem soudu odvolacího, že žalobkyně byla povinna, před poskytnutím zápůjčky zkoumati, zda vklad u žalované trvá, pokud by tím snad bylo míněno, že platnost nabytého práva zástavního, pokud se týče bezelstnost žalobkyně závisely na předchozím dotaze u žalované. Z posudků slyšených znalců jde na jevo, že znalci posuzovali věc s toho hlediska, zda peněžní ústav, který byl požádán o poskytnutí zápůjčky na cizí vkladní knížku, ve vlastním zájmu, by se přesvědčil o tom, zda mu nabízená zástava poskytuje dostatečné jistoty, má či nemá učiniti příslušný dotaz u peněžního ústavu, od něhož vkladní knížka pochází. Nebyla-li žalobkyně ve smyslu dříve naznačeném povinna, dotázati se žalované záložny napřed, než vzala vkladní knížku do zástavy, netřeba se zabývatí vývody, jimiž dovolatelka napadá předpoklad odvolacího soudu, že by se bylo žalobkyni na příslušný dotaz musilo dostati odpovědi, že vklad jest po právu. Námitka žalované, že, šlo-li vůbec o vklad P-ův, nemohl tento jím volně nakládati, jakož i další námitka, že žalovaná mohla by případný vklad P-ův započísti na svou směnečnou pohledávku, nemají právního významu vůči žalobkyni, která, jak uvedeno, bezelstně nabyla práva zástavního ke vkladu na venek nikterak neomezenému. Že bezelstnost žalobkyně není vyloučena tím, že se napřed nedotázala žalované, plyne z toho, co bylo již uvedeno. Že žalobkyně při realizaci práva zástavního, t. j. při prodeji a koupi vkladní knížky věděla, jak se věc má, nikterak nevádí, poněvadž záleží jen na tom, že byla bezelstnou při zřizování zástavy. Nelze tedy odvolacímu soudu důvodně vytýkati, že posoudil věc nesprávně po stránce právní, potvrdiv rozsudek prvního soudu, pokud jím bylo uznáno podle žaloby, a dovolání, opírajícímu se jedině o dovolací důvod čis. 4 Šu 503 c. ř. s., nebylo proto vyhověno.

Čís. 4490.

Ztrátou zboží nemíní se v čl. 386 obch. zák. případ, kde zásilka vydána za podmínek, přičicích se poukazu, a tím vydobytí úhrady stalo se nepravděpodobným.

(Rozh. ze dne 23. prosince 1924, Rv II 801/24.)

Žalovaný zasílatel převzal dopravu zboží do Polska se závazkem, že si dá předem vyplatiti zboží v čsl. korunách od příjemců. Žalovaný použil k dopravě mezizasílatele, kupní ceny nebyly však vybrány v Kč,

nýbrž v polských markách. Žalobě, již domáhal se odesílatel na zasílateli náhrady škody z nesplnění příkazu, bylo vyhověno soudy v š e c h t ř í s t o l i c, N e j v y š š í m s o u d e m z t ě c h t ě

d ů v o d ů:

Neprávem trvá dovoatel na námitce, že žalobní nárok jest promlčen dle čl. 386 obch. zák. neb alespoň dle §u 1489 obč. zák. »Úplnou ztrátou« ve smyslu čl. 386 obch. zák. jest rozuměti takový stav, za kterého zasílatel není s to, by v y d a l zboží určenému příjemci. Odvolací soud ve svém usnesení ze dne 14. března 1924 však zjistil, že zboží b y l o v y d á n o zákazníkům, pro něž bylo určeno žalující firmou, a správně z toho usoudil, že se neztratilo. Ustanovení prvního odstavce čl. 386 obch. zák. jest rázu výjimečného a proto dlužno je přesně vykládati a nelze ho rozšiřovati na jiné případy, na něž v zákoně nebylo pamatováno, zejména ne na případ, že zboží sice vydáno určenému příjemci, ale za podmínek, které se přičily danému příkazu (instrukci). O z t r á t ě nelze v takovém případě mluvit. Tvzení žalovaného, že bylo-li v roce 1919 do Polska zasláno zboží bez předchozí úhrady, znamenalo to j i ž o s o b ě úplnou ztrátu zboží (hodnoty zboží), jest vyvráceno tím, že jak žalovaný sám uvedl, v jiných případech d o š l y kupní ceny za zboží, zaslané v téže době do Polska bez předchozího vyplacení. Není-li tu však předpokladů čl. 386 obch. zák., platí promlčecí lhůta tří roků, stanovená v § 1489 obč. zák., která se počítá od okamžiku, kdy poškozený zvěděl o nastalé škodě (a její výši) a o osobě škůdcově. V dalším vyvodil dovolací soud ze zjištěných skutečností, že náhrada škody byla uplatňována ve lhůtě §u 1489 obč. zák.

Čís. 4491.

Poukázal-li cizozemský poručenský soud poručníka, aby podal o zvýšení výživného žalobu na nemanželského otce, bydlícího v tuzemsku, nemůže tuzemský soud procesní žalobu odmítnouti z důvodu, že nárok měl býti uplatňován v mimosporném řízení cizozemským soudem. Třebas ve smíru o výživném nemanželského dítěte bylo doloženo, že jsou jím zapraveny všechny nároky nemanželského dítěte proti jeho otci pro minulost a budoucnost, může se dítě domáhati zvýšení výživného, změnily-li se podstatně poměry.

(Rozh. ze dne 29. prosince 1924, R I 983/24.)

Žalobu nemanželského dítěte, bydlícího v Rakousku, proti otci o zvýšení výživného procesní soud první stolice zamítl. Odvolací soud zrušil napadený rozsudek a vrátil věc prvnímu soudu, by vyčkaje pravomoci, ji znovu projednal a rozhodl. N e j v y š š í s o u d nevyhověl rekursu.

D ů v o d y:

Stěžovatel pokládá řízení nižších stolic za zmatečné, protože se prý lze zvýšení výživného, pro nemanželské dítě rozsudkem anebo soudním